

Staro

Bos- en natuurbeheer

Quickscan natuurwaarden

Onderzoeksgebied Walstraat 9 te Appeltern

Mei 2007

Quickscan natuurwaarden

Onderzoeksgebied Walstraat 9 te Appeltern

Mei 2007

Rapportnummer: P07-0079a

In opdracht van: JK Consultancy

Uitgevoerd door: Staro Bos- en natuurbeheer
Watermolen 29
5421 LJ Gemert

tel. 0492-450161
fax. 0492-450162

www.starobeheer.nl

CONSULTANCY
advisering • architectuur • ruimtelijke ontwikkeling • milieu
Maasstraat 16a • 5361 GG Grave
T. 0486-421595 • F. 0486-421620
mail@jkconsultancy.nl

 Staro
Bos- en natuurbeheer

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Doel	2
1.3	Leeswijzer	2
2	Wet en regelgeving	3
2.1	Flora- en faunawet	3
2.2	Natuurbeschermingswet 1998	3
2.3	Ecologische Hoofdstructuur	4
3	Onderzoek	5
3.1	Methode	5
3.2	Ligging en beschrijving onderzoeksgebied	6
3.3	Bronnenonderzoek	8
3.4	Beschermde soorten	10
4	Effecten	13
4.1	Geplande ingreep	13
4.2	Effecten op beschermde soorten	13
4.3	Effecten op beschermde gebieden	14
4.4	Gedragscode	14
4.5	Mitigerende en compenserende maatregelen	14
5	Conclusies	16
	Literatuurlijst	17
	Bijlage 1	18

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In de toekomst zal het agrarische bedrijf dat zich thans bevindt op Walstraat 9 worden verplaatst naar een nieuwe locatie. Op een deel van de vrijkomende oppervlakte zal nieuwbouw van woningen plaatsvinden.

In het kader van de natuurwetgeving is het noodzakelijk inzicht te krijgen in de natuurwaarden die in het onderzoeksgebied aanwezig zijn. Hiermee kan worden voorkomen dat in strijd met de geldende natuurwetgeving gehandeld zal worden. In opdracht van JK Consultancy heeft derhalve in mei 2007 (week 22) een onderzoek plaatsgevonden in het gebied Walstraat 9 te Appeltern.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het onderzoeksgebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming is hierbij de Flora- en faunawet van belang, gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur.

Deze rapportage beschrijft de (mogelijke) aanwezigheid van soorten die zijn opgenomen op de lijsten van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet en Natura-2000 lijsten. Ook wordt bepaald op welke wijze en in welke mate de voorgenomen werkzaamheden invloed hebben op deze soorten. Op basis daarvan kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de in Nederland geldende wet- en regelgeving op het gebied van beschermde planten, dieren en natuurgebieden. In hoofdstuk 3 wordt een beschrijving gegeven van de onderzoeksmethode, het onderzoeksgebied en de aanwezigheid van beschermde soorten. De effecten van de geplande ingreep op beschermde natuurwaarden en mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen worden beschreven in hoofdstuk 4. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

2 Wet en regelgeving

2.1 Flora- en faunawet (Bron: Ministerie van LNV)

De soortbescherming is in Nederland vastgelegd in de Flora- en faunawet (FFwet). Los van de zorgplicht (Art. 2), die inhoudt dat zorgvuldig moet worden omgesprongen met alle dieren en planten, zijn ongeveer 500 soorten specifiek door de FFwet beschermd. Dat is circa anderhalf procent van de soorten die in Nederland voorkomen. Doel van de wet is er zorg voor te dragen dat de gunstige staat van instandhouding van soorten niet in gevaar komt.

In de Flora- en faunawet zijn lijsten samengesteld van soorten die binnen de Nederlandse wet- en regelgeving een beschermde status genieten. Met name de artikelen 2, 8, 9, 10 en 11 van deze wet hebben directe gevolgen voor de wijze waarop en de mate waarin planologische ingrepen, maatregelen en feitelijke werkzaamheden invloed mogen hebben op de beschermde soorten.

Sinds de inwerkingtreding van de AMvB Art. 75 van de FFwet in februari 2005 is het niet meer altijd nodig een ontheffing te hebben voor het uitvoeren van werkzaamheden. Of dat nodig is hangt af van de soorten die het betreft en de mate van bescherming die zij genieten. De zorgplicht uit artikel twee blijft echter altijd van toepassing op alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Voor de soorten van FFlijst 1 is geen ontheffing nodig. Voor de soorten van FFlijst 2 geldt dat moet worden gewerkt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is zijn ook de soorten uit FFlijst 2 ontheffingsplichtig. Voor soorten van FFlijst 3 moet altijd ontheffing worden aangevraagd. Behalve voor beschermde soorten, geldt deze indeling ook voor hun vaste rust- en verblijfsplaatsen.

2.2 Natuurbeschermingswet 1998 (Bron: Ministerie van LNV)

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden die als staats- of beschermd natuurmonument zijn aangewezen. Deze juridische status geeft extra bescherming aan bijzonder waardevolle en kwetsbare natuurgebieden. Het belangrijkste onderdeel van de wet is dat er een aparte vergunning nodig is voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor het natuurmonument. Het maakt daarbij niet uit waar die activiteiten plaatsvinden, dat kan zowel binnen als buiten het natuurgebied zijn (de zogenaamde 'externe werking'). Op dit moment is ongeveer 300.000 ha natuurgebied aangewezen als staats- of beschermd natuurmonument.

Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet (Nb) 1998 in werking getreden. Daarmee voldoet Nederland aan de eisen van de Europese natuurwetgeving. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura-2000 gebieden. Hieronder vallen de speciale beschermingszones volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn, gebieden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), beschermde natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten.

Een belangrijk onderdeel van de nieuwe Nb-wet is dat er geen vergunning gegeven mag worden voor handelingen of projecten die schadelijk kunnen zijn voor de kwaliteit van de habitats van soorten waarvoor een gebied is aangewezen. Wanneer niet op voorhand uitgesloten kan worden dat er schadelijke effecten kunnen optreden, dan dient de initiatiefnemer een 'passende beoordeling' te maken. Dat betekent een onderzoek naar alle aspecten van het project en welke gevolgen die kunnen hebben voor datgene wat bescherming geniet. Het bevoegd gezag (in de meeste gevallen is dat Gedeputeerde Staten) dient aan de hand van deze beoordeling zekerheid te verkrijgen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast. Kan die zekerheid niet verkregen worden, dan mag er geen vergunning verleend worden.

2.3 Ecologische Hoofdstructuur *(Bron: Ministerie van LNV)*

De term 'Ecologische Hoofd Structuur' (EHS) werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur (plant en dier) in feite voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat de natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

De EHS bestaat uit:

- Bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden en robuuste verbindingen.
- Landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheersgebieden).
- Grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

De EHS moet in 2018 klaar zijn. Kleinere natuurgebieden, kleine bosjes, sloten, rietkragen et cetera maken geen deel uit van de EHS, maar dragen uiteraard wel bij aan de natuurkwaliteit van stad en platteland. Het Rijk gaat ervan uit dat deze in voldoende mate door andere partijen (gemeente, waterschappen, grondeigenaren e.d.) worden beschermd. Het Rijk heeft hiervoor een kwaliteitsimpuls voor het landschap opgezet.

3 Onderzoek

3.1 Methode

Als eerste heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle in het onderzoeksgebied aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het vóórkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn tevens directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten maar ook het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooi-resten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vervolgens vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het onderzoeksgebied kunnen voorkomen.

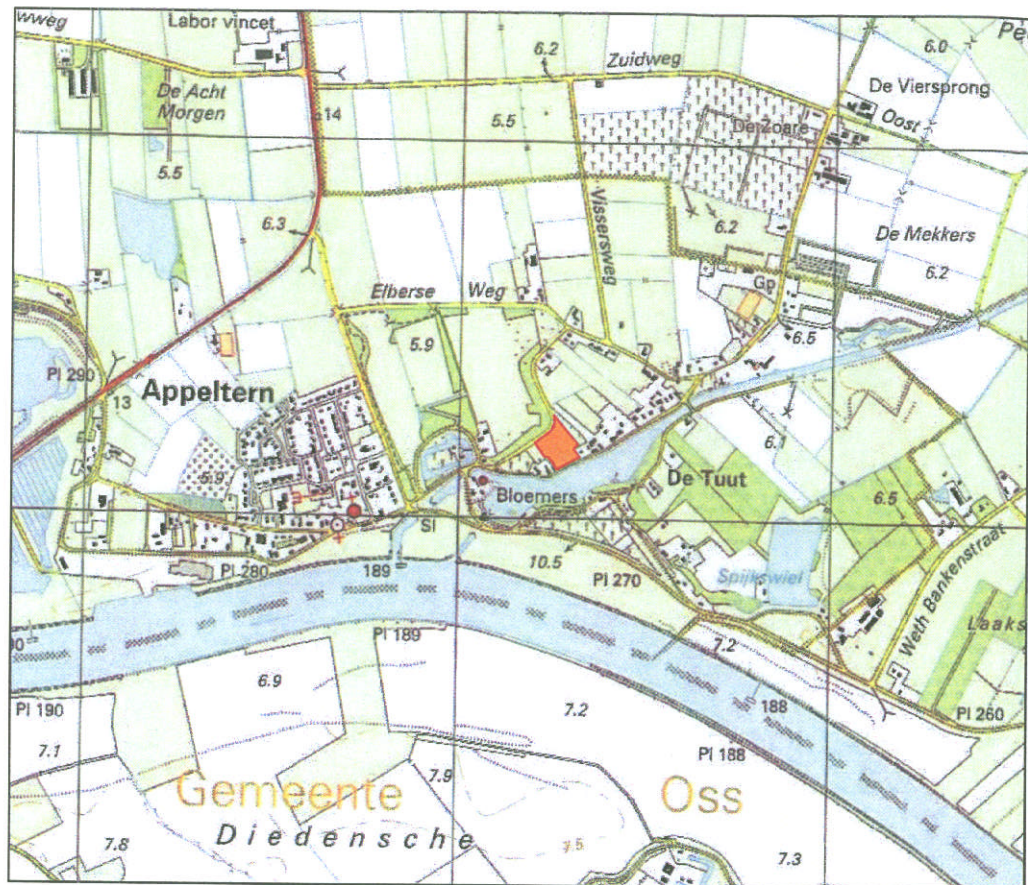
Aansluitend op het veldbezoek heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden, waarbij is gekeken naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het onderzoeksgebied. Onder andere is gebruik gemaakt van het Natuurloket¹ en diverse verspreidingsatlassen van soorten. De aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving en de ligging van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en de EHS in de provincie Gelderland in de nabijheid van het onderzoeksgebied zijn onderzocht. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 30 mei 2007 in de middag onder de volgende weersomstandigheden: droog en zonnig, matige wind en circa 18 graden Celsius.

¹ Het Natuurloket is een onafhankelijke informatiemakelaar, die gegevens over beschermde soorten toegankelijk maakt. Deze gegevens zijn afkomstig uit de databanken van gespecialiseerde organisaties, verenigd in de Vereniging Onderzoek Flora en Fauna.

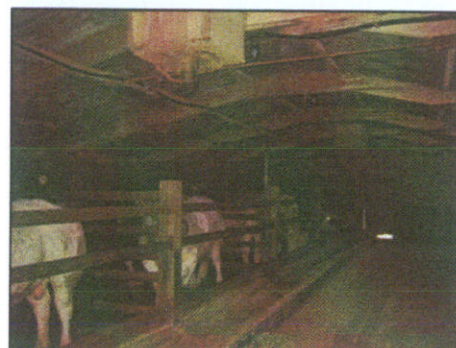
3.2 Ligging en beschrijving onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied is gelegen ten oosten van de kern van Appeltern, zie figuur 1. De grenzen van het onderzoeksgebied worden gevormd door een sloot langs de Kasteelstraat en een raster in het noorden, een tuin en erf in het oosten, een verharde weg in het zuiden en een raster in het westen.

Figuur 1: ligging van het onderzoeksgebied (rode vlak).

Het onderzoeksgebied is op dit moment in gebruik als agrarisch bedrijf, de bijbehorende bedrijfswoning behoort niet tot het onderzoeksgebied. Er zijn vier stallen met bijbehorende overkappingen aanwezig geconcentreerd aan de zuidzijde van het onderzoeksgebied. Deze stallen zijn opgetrokken uit baksteen en hebben golfplaten daken, al dan niet van binnen afgewerkt met isolatieplaten. Rondom en tussen de stallen is erfverharding aanwezig waarop diverse materialen, kuilvoer en landbouwwerktuigen zijn opgeslagen. In de stallen zijn schapen, paarden en rundvee gehuisvest. Aan de zuidwestzijde bevindt zich een heg als erfafscheiding. Het noordelijke deel van het onderzoeksgebied is in gebruik als weide. Vanaf de stallen loopt er een bedrijfspad naar het noordwesten dat aansluit op de kasteelstraat. Een en ander is zichtbaar in de foto-impressie en de luchtfoto op de volgende pagina's.

Foto's: bedrijfspad met stallen op de achtergrond, details stallen en materieel, weide met vee ten noorden van de bedrijfsgebouwen.

Figuur 2. Luchtfoto van het onderzoeksgebied (rode lijn).

3.3 Bronnenonderzoek

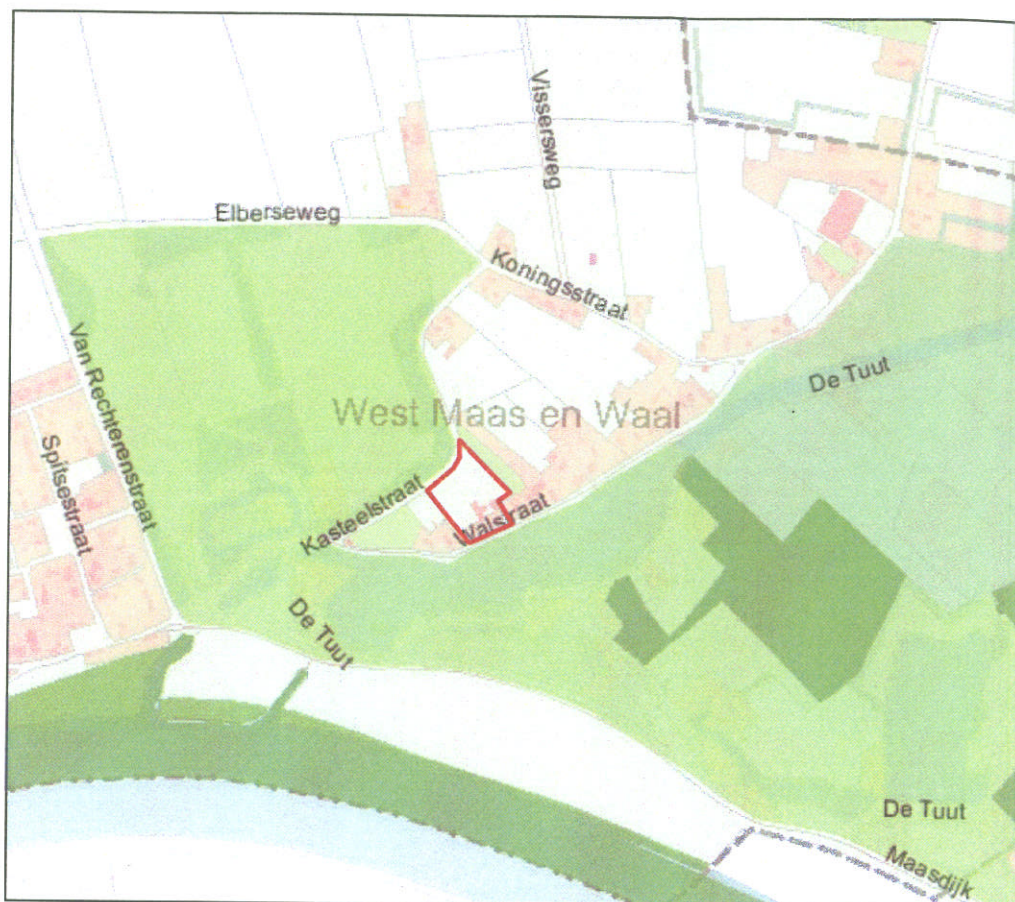
Gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

Zoals blijkt uit de kaarten van de Natuurbeschermingswet 1998 bevindt het onderzoeksgebied zich niet in de nabijheid van Natura-2000 gebieden, Wetlands of Beschermde- of Staatsnatuurmonumenten.

Streekplan Gelderland

Zoals blijkt uit de kaarten van de Provincie Gelderland (Atlas Groen Gelderland) maakt het onderzoeksgebied geen deel uit van EHS-gebieden. De gronden ten noorden van de Kasteelstraat (kasteelgronden) en tussen de Walstraat en de Maasdijk (Nieuwe Wetering, De Tuut, Spijks Wiel etc) maken wel deel uit van de EHS, zie figuur 3 op de volgende pagina.

Figuur 3. Ligging van het onderzoeksgebied (rode lijn) ten opzichte van EHSgebieden (groen). (bron Provincie Gelderland, Atlas Groen Gelderland).

Soorten

Natuurloket

Het Natuurloket verstrekt informatie over het voorkomen van soorten per kilometerhok (kmhok). Binnen het kader van deze quickscan is het niet mogelijk om vast te stellen welke soorten per kmhok zijn weergegeven door het Natuurloket. De weergave van het Natuurloket kan dan ook alleen als indicatie voor de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten worden beschouwd.

Het onderzoeksgebied bevindt zich in kmhok 169-427. Aangezien het onderzoeksgebied slechts een gedeelte van dit kmhok beslaat is het niet zeker dat de geregistreerde soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen het onderzoeksgebied. De beschikbare gegevens zijn afkomstig uit de onderzoeksperiode 1975 t/m 2006. Binnen deze periode is het bewuste kmhok onderzocht op het voorkomen van soorten. Er is onderscheid gemaakt tussen niet, slecht, matig, redelijk en goed onderzocht. De beschikbare gegevens zijn weergegeven in de tabel in bijlage 1 en besproken in paragraaf 3.5.

Naast de bovenstaande bronnen zijn tevens gegevens gebruikt die afkomstig zijn van verschillende verspreidingsatlassen. Onder andere gegevens over vleermuizen, amfibieën en reptielen zijn uit dergelijke atlassen afkomstig.

3.4 Beschermde soorten

Flora

Het Natuurloket beschikt voor het betreffende kmhok over gegevens met betrekking tot de soortgroep flora. Het kmhok is matig onderzocht, er wordt melding gemaakt van drie soorten van de Rode Lijst.

Wanneer de bevindingen van het veldbezoek worden gecombineerd met de habitateisen van beschermde soorten planten dan blijkt dat er in het onderzoeksgebied geen geschikte biotopen voor beschermde planten aanwezig zijn. Onder andere door het intensieve agrarische gebruik is het onderzoeksgebied niet geschikt voor het voorkomen van beschermde soorten planten. Ten tijde van het veldbezoek zijn alleen algemeen voorkomende, niet beschermde soorten planten waargenomen.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten planten voor in het onderzoeksgebied.

Vogels

Het Natuurloket beschikt voor het betreffende kmhok over gegevens met betrekking tot de groepen broed- en watervogels. Met betrekking tot de groep broedvogels geldt dat het kmhok slecht is onderzocht, er wordt melding gemaakt van één soort van FFlijst 2/3. Met betrekking tot de groep watervogels geldt dat het kmhok redelijk is onderzocht, er wordt melding gemaakt van 32 soorten van FFlijst 2/3.

De hoge aantallen waargenomen watervogels worden veroorzaakt door de aanwezigheid van de waterloop Nieuwe Wetering in hetzelfde kmhok.

Het onderzoeksgebied is door het (grotendeels) ontbreken van opgaande beplanting zeer minimaal geschikt als broedgelegenheid voor bos- en struweelvogels. Alleen de heg in het zuidwesten kan worden benut als broedgelegenheid. Ook voor weide-, water- en roofvogels zijn er geen geschikte broedgelegenheden aanwezig. Het is wel mogelijk dat enkele vogelsoorten het onderzoeksgebied benutten als foerageergebied. De stallen en overkappingen bieden wel een geschikte nestlocatie voor mussen en zwaluwen. Enkele stallen zijn van binnen bekeken maar er zijn geen nesten waargenomen. Tijdens het veldbezoek zijn zeer veel mussen, enkele kauwen, een merel en een Turkse tortel waargenomen, onder andere foeragerend op veevoer en op insecten in de stallen.

Conclusie: Mogelijk benutten enkele vogelsoorten (FFlijst 2/3) de stallen en de heg als broedgelegenheid. De overige oppervlakte is alleen geschikt als foerageergebied.

Zoogdieren

Het Natuurloket beschikt voor het betreffende kmhok over gegevens met betrekking tot de soortgroep zoogdieren. Het kmhok is slecht onderzocht, er wordt melding gemaakt van één soort van FFlijst 1, van twee soorten van FFlijst 2/3 en van drie soorten van de Habitatrichtlijn.

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied slechts geschikt is voor een klein aantal grondgebonden zoogdieren. Door het intensieve gebruik en de ligging in een bebouwingslint zullen grote zoogdieren als ree en vos het onderzoeksgebied slechts zeer incidenteel benutten als onderdeel van hun foerageergebied. Mogelijk maken wel enkele soorten muizen, mol, konijn en egel

gebruik van het onderzoeksgebied. Voor overige grondgebonden zoogdieren is het onderzoeksgebied ongeschikt. Er zijn ten tijde van het veldbezoek enkele muizenholen en molshopen waargenomen.

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen blijkt dat de soorten gewone baardvleermuis, watervleermuis, gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis voorkomen in de omgeving van het onderzoeksgebied. Voor de genoemde soorten is het onderzoeksgebied geschikt als foerageergebied. In potentie kunnen de stallen door vleermuizen ook benut worden als tijdelijk paarverblijf. De kans dat er in de stallen kraamkolonies of winterverblijven (beide een kwetsbare periode voor vleermuizen) aanwezig zijn is erg klein. Slechts één stal beschikt over een spouwmuur waarin een dergelijk verblijf zich zou kunnen bevinden.

Conclusie: Mogelijk benut een klein aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) het onderzoeksgebied als onderdeel van hun leefgebied. Vleermuizen benutten het onderzoeksgebied als foerageergebied en de stallen hierin mogelijk als tijdelijk paarverblijf.

Reptielen en amfibieën

Het Natuurloket beschikt voor het betreffende kmhok niet over gegevens met betrekking tot de groep reptielen. Met betrekking tot de groep amfibieën geldt dat het kmhok matig is onderzocht. Er wordt melding gemaakt van drie soorten van FFlijst 1, van één soort van FFlijst 2/3, van één soort van de Habitatrichtlijn en van één soort van de Rode Lijst.

Uit de gegevens van het Ravon blijkt dat de soorten kamsalamander, kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker en bastaardkikker voorkomen in omgeving van het onderzoeksgebied.

Uit de bevindingen van het veldbezoek komt naar voren dat het onderzoeksgebied slechts geschikt is als landbiotoop voor een klein aantal soorten amfibieën als bruine kikker, kleine watersalamander en gewone pad. Voor de kamsalamander en de bastaardkikker zijn, evenals voor beschermde soorten reptielen, geen geschikte biotopen aanwezig. Door het ontbreken van water in het onderzoeksgebied zelf is dit niet geschikt als voortplantingsbiotoop voor amfibieën.

Conclusie: Mogelijk benut een klein aantal soorten amfibieën (FFlijst 1) het onderzoeksgebied als landbiotoop. Voor beschermde soorten reptielen zijn geen geschikte biotopen aanwezig.

Vlinders en libellen

Het Natuurloket voor het betreffende kmhok niet over gegevens met betrekking tot de groep libellen. Met betrekking tot de groep vlinders geldt dat het kmhok redelijk is onderzocht, er wordt melding gemaakt van één soort van de Rode Lijst.

Wanneer de bevindingen van het veldbezoek worden gecombineerd met de habitateisen van beschermde soorten vlinders en libellen dan blijkt dat er in het onderzoeksgebied geen geschikte biotopen voor beschermde soorten voorkomen. Door het intensieve gebruik is het onderzoeksgebied alleen geschikt voor een klein aantal algemene, niet beschermde soorten vlinders en libellen.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten vlinders en libellen voor in het onderzoeksgebied.

Mieren en kevers

Het Natuurloket beschikt voor het betreffende kmhok niet over gegevens met betrekking tot de groepen mieren en kevers. Uit het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied niet geschikt is voor het voorkomen van beschermde mieren of kevers. De juiste biotopen voor beschermde soorten zijn niet aanwezig in het onderzoeksgebied.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten mieren of kevers voor in het onderzoeksgebied.

Vissen

Uit de gegevens van Het Natuurloket blijkt dat het betreffende kmhok slecht is onderzocht voor de soortgroep vissen, er zijn geen beschermde soorten waargenomen. Door het ontbreken van oppervlaktewater is het onderzoeksgebied echter ongeschikt voor het voorkomen van (beschermde) vissen.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten vissen voor in het onderzoeksgebied.

4 Effecten

4.1 Geplande ingreep

In de toekomst zal het agrarische bedrijf worden verplaatst naar een nieuwe locatie. In het kader hiervan worden de bestaande stallen en erfverharding verwijderd. Het woonhuis met nr 9 blijft behouden. Op een deel van de vrijkomende oppervlakte, aan de zijde van de Walstraat, zal nieuwbouw van woningen plaatsvinden. Voor zover nu bekend blijven de weiden aan de noordzijde van het onderzoeksgebied voorlopig in de huidige staat behouden. Mogelijk zal een deel hiervan in de toekomst worden ingericht als tuin behorende bij de nieuwe woningen. Naar verwachting zijn de volgende ingrepen van toepassing:

- slopen van de aanwezige bebouwing,
- verwijderen van de verharding en beplanting,
- bouwrijp maken van de bouwlocatie,
- aanleg van ondergrondse infrastructuur,
- realisatie van de bebouwing, voorzieningen en verhardingen.

4.2 Effecten op beschermde soorten

Op basis van hetgeen beschreven in hoofdstuk 3 kan worden geconcludeerd dat het onderzoeksgebied mogelijk behoort tot het leefgebied van beschermde vogels, zoogdieren en amfibieën. Hieronder worden mogelijke effecten beschreven.

Vogels

Mogelijk benutten een aantal vogelsoorten (FFlijst 2/3) het onderzoeksgebied als foerageergebied en als broedgelegenheid. Wanneer ingrepen aan beplanting en gebouwen plaatsvinden vindt mogelijk verstoring van broedende vogels (FFlijst 2/3) plaats en worden nestplaatsen vernietigd.

Zoogdieren

Bij het uitvoeren van werkzaamheden in het onderzoeksgebied verdwijnt leefgebied van enkele beschermde grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1).

Mogelijk wordt het onderzoeksgebied door vleermuizen (FFlijst 3) benut als foerageergebied en de stallen mogelijk als tijdelijke verblijfsplaats. Het belang van het onderzoeksgebied als foerageergebied voor vleermuizen is gering. De soorten die naar verwachting hier zullen foerageren komen voor in de wijde omgeving van het onderzoeksgebied. Bij het uitvoeren van de voorgenomen ingrepen zal er tijdelijk enige verstoring plaatsvinden in het foerageergebied. Het gebied blijft echter ook in de toekomst geschikt als foerageergebied. De verstoring zal van zo geringe aard zijn dat er geen effecten optreden aan populaties van vleermuizen die dit gebied benutten om te foerageren.

De stallen worden mogelijk door vleermuizen benut als tijdelijk paarverblijf. De kans dat er zich kraamkolonies of winterverblijven in de stallen bevinden is erg klein, maar zonder gedegen onderzoek niet geheel uit te sluiten. Aangenomen kan worden dat het belang van de stallen als paarverblijf voor vleermuizen gering is. Paargezelschappen

benutten meerdere locaties in hun territorium als paarverblijf en zijn hierin zeer flexibel (soms verhuizen ze binnen één nacht naar een andere locatie). Wanneer de gebouwen gesloopt worden in een voor vleermuizen kwetsbare periode (kraamkolonie of winterverblijf) dan ondervinden vleermuizen hier mogelijk hinder van. De daadwerkelijke aanwezigheid van kraamkolonies dient dan echter eerst te worden vastgesteld door middel van nader onderzoek. Wanneer sloop plaatsvindt buiten de genoemde periode ondervinden vleermuizen geen hinder van de ingreep.

Amfibieën

Het onderzoeksgebied wordt mogelijk benut door een klein aantal soorten amfibieën (FFlijst 1). Bij het uitvoeren van de voorgenomen ingrepen zal leefgebied van deze soorten worden vernietigd.

4.3 Effecten op beschermde gebieden

Voor zover mogelijk te bepalen binnen de kaders van deze quickscan treden er geen effecten op ten aanzien van Natura 2000-gebieden, Beschermde- of Staatsnatuurmonumenten of EHS-gebieden.

4.4 Gedragscode

Voor zover bekend maakt de opdrachtgever geen gebruik van de beschikbare en goedgekeurde gedragscodes, wettelijk gezien zijn dan ook de soorten van FFlijst 2 ontheffingsplichtig.

4.5 Mitigerende en compenserende maatregelen

Om te voorkomen dat het uitvoeren van de werkzaamheden of het aanpassen van de ruimtelijke situatie negatieve effecten heeft op de aanwezige beschermde soorten en daarmee strijdig is met de Flora- en faunawet, verdient het aanbeveling om maatregelen te treffen om mogelijke schade te voorkomen dan wel zoveel mogelijk te beperken; zogenaamde mitigerende en compenserende maatregelen.

Vogels

Indien broedende vogels aanwezig zijn, kunnen verstorende werkzaamheden als het kappen van bomen en het slopen van bebouwing niet plaatsvinden zonder hinder te veroorzaken. Wanneer er geen broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden wel plaatsvinden. Door het te bebouwen deel vóór het broedseizoen ongeschikt te maken (en te houden) wordt voorkomen dat vogels er zullen gaan broeden. Indien zo gehandeld wordt dan treden er geen effecten op ten aanzien van vogels.

Zoogdieren

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFlijst 1.

Ten aanzien van vleermuizen (FFlijst 3) geldt dat er geen effecten optreden wanneer sloop van de gebouwen plaatsvindt buiten de voor vleermuizen kwetsbare periode.

Sloop kan het beste plaatsvinden in de periode half maart t/m half april of in de periode half augustus t/m eind oktober. Wanneer sloop plaatsvindt in een voor vleermuizen kwetsbare periode dan dient uit nader onderzoek duidelijk te worden of vleermuizen de stallen daadwerkelijk benutten als kraam- of winterverblijf.

Amfibieën

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de amfibiesoorten van FFlijst 1.

Zorgplicht

Voor alle aanwezige flora en fauna geldt de zorgplicht ex art. 2 van de FFwet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. Op grond hiervan dient men zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te handelen op een wijze waarop nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk worden beperkt of ongedaan worden gemaakt.

5 Conclusies

In het onderzoeksgebied komen mogelijk verschillende beschermde soorten dieren voor die vermeld staan op de lijsten van de Flora- en faunawet.

Soorten van FFlijst 1

(Mogelijk) voorkomende grondgebonden zoogdieren en een aantal soorten amfibieën komen voor op FFlijst 1. Voor soorten van FFlijst 1 geldt een vrijstelling: bij het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen is het voor deze soorten niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen.

Soorten van FFlijst 2/3

Mogelijk voorkomende vogelsoorten staan vermeld op FFlijst 2/3 en zijn feitelijk ontheffingsplichtig. Indien de werkzaamheden echter worden uitgevoerd op de wijze zoals is beschreven in paragraaf 4.5, zullen geen nadelige effecten optreden ten aanzien van vogels en is het niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen.

Mogelijk in het onderzoeksgebied voorkomende vleermuizen staan vermeld op FFlijst 3. Er geldt dat er geen effecten optreden wanneer sloop van de gebouwen plaatsvindt buiten de voor vleermuizen kwetsbare periode. Sloop kan het beste plaatsvinden in de periode half maart t/m half april of in de periode half augustus t/m eind oktober. Wanneer sloop plaatsvindt in de aangegeven periode treden er geen effecten op ten aanzien van deze soortgroep. Het aanvragen van een ontheffing is derhalve niet aan de orde.

Wanneer sloop plaatsvindt in een voor vleermuizen kwetsbare periode dan dient nader onderzoek de daadwerkelijke aanwezigheid van vleermuizen vast te stellen. Naar aanleiding van dit nadere onderzoek worden mogelijke vervolgstappen duidelijk.

Concluderend kan gesteld worden dat de werkzaamheden kunnen plaatsvinden zonder in overtreding te zijn met de geldende natuurwetgeving mits de aanbevelingen ten aanzien van vogels en vleermuizen in acht worden genomen.

Literatuurlijst

- Limpens, H. et al, *Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie*, KNNV Uitgeverij, Utrecht, 1997.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: *Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten*, 22 februari 2005.

Geraadpleegde internetsites

- www.minlnv.nl
- www.natuurloket.nl
- www.synbiosys.alterra.nl
- www.gelderland.nl
- www.ravon.nl

Bijlage 1 Toelichtende tabel soorten per kilometerhok

Rapportage voor kilometerhok X:169 / Y:427

Soortgroep	FF1*	FF23*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten				3	matig	-	1975-1990
Mossen					niet		1996-2006
Korstmossen					niet		1991-2006
Paddestoelen					slecht		1990-2005
Zoogdieren	1	2	3		slecht	0%	1995-2005
Broedvogels		1			slecht	0%	1994-2005
Watervogels		32			redelijk	0%	96/97-03/04
Reptielen					niet		1991-2005
Amfibieën	3	1	1	1	matig	51-100%	1991-2005
Vissen					slecht		1991-2005
Dagvlinders				1	redelijk	0%	1995-2005
Nachtvlinders					niet		1980-2005
Libellen					niet		1991-2005
Sprinkhanen					redelijk		1991-2005
Overige ongewervelden					slecht		1991-2005

